

Gradski muzej u Samoboru

Na poticaj nekolicine privatnih sabirača osnovan je godine 1948. Gradski muzej u Samoboru, kao zavičajni muzej, koji sabire i izlaže gradivo sa područja grada i kotara Samobor i Žumberka. Po stručnom djelokrugu, to je muzej kompleksnoga tipa koji obrađuje prirodu kraja, arheologiju, povijest, ekonomiku, etnografiju, kulturu, umjetnost i narodnu revoluciju.

Smješten je u vrlo prikladnom povijesnom "Livadićevom dvorcu", vrlo značajnom iz vremena narodnog preporoda. Uprava muzeja sastoji se od upravitelja Ivica Sudnika, kustosa dra. Stjepana Oreškovića, asistenta-pripravnik Zdenka Tenka i tajnika Dragutina Radmilovića.

Postava muzejskih zbirki smještena je u 7 prostorija, strogo vremenskim slijedom: u prvoj prostoriji smještena je geološka zbirka sa oko 50.000 raznih okamina životinja i biljaka iz doba karbona, perma, trijasa, jure, krede i kenozojske ere. U slijedećoj prostoriji nalaze se arheološke iskopine iz kamenog, metalnog i rimskog doba, među kojima se naročito ističu ilirsko-keltski novci "Samoborci", brončani medaljon ilirskog plemena Jasa, grob iz IV. stoljeća i brončana i koštana kopča iz IV. stoljeća. U trećoj prostoriji prikazan je razvitak Samobora u srednjem vijeku /XIII.-XVIII. stoljeće/ sa značajnim hrvatskim kajkavskim dokumentima iz stoljetne borbe samoborskih građana sa feudalcima Staroga grada Samobora. Ima tu i značajnih renesansnih i baroknih umjetnina, zemljopisnih karata, oružja, predmeta sredovječne rudarske industrije i podataka iz povijesti samoborske škole i zdravstva. U ^{zbori} sobi XIX. stoljeća važni su izložci iz vremena početaka samoborske glazbe /1804./, francuske okupacije Samobora /1809.-1814./, moćnih

cehovskih organizacija, dok su naročito značajni izložci iz ilirskog preporoda sa predmetima i dokumentima Ljudevita Gaja, Stanka Vraza, Janka Draškovića, "Vrazove Ljubice" i glavne ličnosti samoborskog kulturnog života: Ferde Livadića, sa njegovim glasovirom, rukopisima i bistom. Tu se nadalje nalaze minijature i portreti Samoboraca od Stroya, Župana, Frankea i drugih. Bogata je i zbirka proizvoda samoborske tvornice stakla u Osretku t.zv. "Glažute". Nadalje je značajna etnografska zbirka sa nošnjama seljaka iz okolnih samoborskih sela, njihovim alatom, orudjem i tkalačkim priborom. Konačno je tu još zbirka djela i dokumenata samoborskih kulturnih radnika i zbirka narodne revolucije. U posebnoj prostoriji smještena je stručna knjižnica /1800 djela/ i arhivalije usko vezane na pojedine muzejske izložke, kulturne radnike i javni život Samobora.

Neizložene skupine predmeta uvijek su pristupačne naučnim radnicima i studentima, a od vremena do vremena muzej priredjuje prigodne izložbe sa raznim temama, predavanja u zbirkama i vodjenje do kulturno-historijskih spomenika po gradu. Godine 1953. muzej je pohodio oko 8.200 posjetnika, medju kojima i velik broj stranaca. Redovito je muzej otvoren četvrtkom i nedjeljom, a za strane posjetnike i veće skupine i svakim danom uz prethodnu najavu. Značajni članci o povijesti i radu muzeja objelodanjeni su u dnevnoj štampi /"Borba", "Vjesnik", "Narodni list"/, "Vijestima" Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NRH i lokalnim "Samoborskim novinama".

Ivica Sudnik

1953.